

prof. dr. Oana Chelaru

EVALUAREA NAȚIONALĂ

Culegere de exerciții rezolvate la limba română

clasa a VIII-a

 RENTROP & STRATON

București 2017

- să illustrezi două dintre trăsăturile menționate cu exemple adecvate, selectate din textul dat;
- să respecți structura specifică tipului de compunere cerut;
- să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

Exercițiul 14

A. „Cel prins era într-o adevăr om nalt și voinic – subțire în mijloc, lat în spate. Avea mustăți bălăi și ochii negri și se uita fudul în juru-i. Era îmbrăcat cu mintean și cu ciubote roșii cu tureatca răsfrântă, ca un răzăș cuprins. Era cu capul gol și cu buzele sângerate sub mustăți. [...]

Am întrebat:

- Cine-i omul aista și cum îl cheamă, Jupâne Coste?
- Aista-i un om rău și-un mișel, a răspuns slujitorul agiesc.
- Mă rog dumitale, cum îl cheamă și ce vină are?

- Îl cheamă Todiriță Catană, un răzăș nebun și nemernic din ținutul Vasluiului. Și fiind slujbaș la luminăția sa vornicul Bobeică, a avut așa o neobrăzare, încât și-a ridicat ochii asupra luminăției sale. Și a cutezat să se-nțeleagă cu sora luminăției sale, duduca Varvara, și-au fugit astă-noapte. Dar luminăția sa oblicise ceva și pusese străji. Așa că l-au ajuns și l-au prins la moara de vânt. A fost muncă și bătălie. Pân-acolo n-a fost chip. Câți țigani și slujbași boierești îl ajungeau, pe toți îi stâlcea și-i doboră. Pân'ce nu l-au înconjurat arnăuții domnești cu hamgherele n-a fost chip să-l supunem. [...]

- Jupâne Coste, a răspuns atunci un arnăut bătrân, cine poate să știe drumul pe care a apucat blăstămatul acela? Cât a fost legat, am avut stăpânire și putere asupra lui; dar acuma, dacă i-s slobode brațele și are în pumnul lui fier, și-a încălcat cal, nu se găsește voinic care să-l poată ajungă și să-l răpună.

- Ce grăiești tu, moșnege? A răcnit slujbașul agiei.

- Nu te supăra dumneata, căci grăiesc adevărat, Jupâne Coste. Căci noi îl cunoaștem de mai multă vreme pentru alte isprăvi ale lui. Aista-i un zălud care a făcut slujbă și-n oastea nemțească – și i-a spăriat și pe nemți. Și s-a oștit și-n războaie adevărate și are pe el cresături de gloanțe și de sabie. Calul fuge în goană și el stă în picioare în șa. Ridică sacul de orz în mâna dreaptă. Bate ca un berbec cu capul și pe cine-l pălește îl dă jos fără suflare. Știindu-l așa, l-am cetluit bine, l-am lepădat pe dușumea și i-am pus proptea la ușă. Și numai nebun ca el a fost vrednic să roadă funia, s-o lege după aceea de o gratie, să-și facă loc prin fereastră și să pogoare în lungul turnului. A sărit la strajă și i-a luat iataganul și pistoalele, a găsit undeva un cal, s-a dus; unde să-l aflăm noi acuma, Jupâne Coste și ce-i putem face?”

(Mihail Sadoveanu, *Cealaltă Ancuță*)

1. Precizează câte litere și câte sunete sunt în cuvintele: *stâlcea*, *cheamă*.
2. Identifică în text un cuvânt care să conțină diftong și unul care să conțină hiat.
3. Explică rolul virgulei în secvența: *Ce grăiești tu, moșnege?*
4. Transformă primele trei replici din text din vorbire directă în vorbire indirectă.
5. Menționează două moduri de expunere prezente în text.
6. Identifică două trăsături ale genului epic, prezente în textul citat.

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să-l caracterizezi pe Todiriță Catană, personajul descris în fragmentul citat.

În compunerea ta trebuie:

- să precizezi două mijloace de caracterizare a personajului ales;
- să illustrezi trăsăturile menționate cu exemple adecvate, selectate din fragmentul citat;
- să respecți structura specifică tipului de compunere cerut;
- să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.